

Yakın Doğu Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi

JOURNAL OF THE NEAR EAST UNIVERSITY FACULTY OF THEOLOGY

Yıl 5, Cilt 5, Sayı 2, Güz 2019

Yakın Doğu Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi
Journal of The Near East University Faculty of Theology

p-ISSN: 2148-6026 / **e-ISSN** 2687-4121

Bu dergi DergiPark ve İsam tarafından taranmaktadır.

Yakın Doğu Üniversitesi Adına Sahibi
Owner on Behalf of Near East University

Doç. Dr. Murat TÜZÜNKAN

Onursal Editör / Honorary Editor

Prof. Dr. Ümit HASSAN (Rektör/President)

Baş Editör / Editor in Chief

Prof. Dr. Mehmet Mahfuz Söylemez

Editörler / Editors

Doç. Dr. Ahmet Erhan Şekerci – Dr. Ahmet Koç

Yayın Kurulu / Editorial Board

Prof. Dr. Mehmet Mahfuz Söylemez, Doç. Dr. Ahmet Erhan Şekerci,

Doç. Dr. Ümit Horozcu, Dr. Muhammed Mücahit Asutay,

Dr. Ahmet Koç, Dr. Serkan Uçan

Danışma Kurulu / Advisory Board

Prof. Dr. Mümtaz Ali (International Islamic University, MALEZYA)

Prof. Dr. Mehmet Mahfuz Söylemez (Yakın Doğu Üniversitesi İlahiyat Fakültesi, KKTC)

Prof. Dr. Talip Atalay (KKTC Din İşleri Başkanı, KKTC)

Prof. Dr. Muhammed Babaammî (Metodoloji Enstitüsü Müdürü, CEZAYİR)

Prof. Dr. İsmail Bardhi (Dean School of Islamic Theology of Skopje, ABD)

Prof. Dr. İbrahim Çapak (Bingöl Üniversitesi Rektörü, TÜRKİYE)

Prof. Dr. Şenol Bektaş (Yakın Doğu Üniversitesi, KKTC)

Prof. Dr. İlyas Çelebi (İstanbul 29 Mayıs Üniversitesi, TÜRKİYE)

Prof. Dr. Şinasi Gündüz (Uluslararası Balkan Üniversitesi Rektörü, MAKEDONYA)

Prof. Dr. Enis Hurşit (Refah Üniversitesi Rektörü, PAKİSTAN)

Prof. Dr. Ali Karadağı (Katar Üniversitesi, KATAR)

Prof. Dr. Raşit Küçük (Din İşleri Yüksek Kurulu, TÜRKİYE)

Prof. Dr. Mehmet Emin Özafşar (Ankara Üniversitesi, TÜRKİYE)

Prof. Dr. Ömer Özsoy (Frankfurt Üniversitesi ALMANYA)

Prof. Dr. Burhanettin Tatar (Ondokuz Mayıs Üniversitesi İlahiyat Fakültesi, TÜRKİYE)

Prof. Dr. Hasan Kamil Yılmaz (Sebahattin Zaim Üniversitesi, TÜRKİYE)

Prof. Dr. Hakan Olgun (İstanbul Üniversitesi İlahiyat Fakültesi, TÜRKİYE)

Doç. Dr. Ahmet Erhan Şekerci (Yakın Doğu Üniversitesi Öğretim Üyesi, KKTC)

Doç. Dr. Muhammed Reyhan (Ürdün Üniversitesi, ÜRDÜN)

Doç. Dr. Mehmet Ümit (Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi, TÜRKİYE)

Doç. Dr. Yusuf Suiçmez (Yakın Doğu Üniversitesi İlahiyat Fakültesi, KKTC)

Dr. Recep Duran (Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, TÜRKİYE)

Yönetim Yeri / Head Office

Yakın Doğu Üniversitesi İlahiyat Fakültesi

İletişim / Contact

Yakın Doğu Bulvarı, PK: 99138, Lefkoşa-KKTC

+90 392 223 64 64 (5472); ilahiyatdergi@neu.edu.tr

Baskı / Printing

Yakın Doğu Üniversitesi Matbaası/Aralık 2019

Yakın Doğu Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi yılda iki defa yayın yapan uluslararası hakemli bir dergidir. Dergide yer alan yazıların her türlü içerik sorumluluğu yazarlarına aittir. Dergide yayınlanan yazılar izin alınmadan kısmen ya da tamamen başka bir yerde yayınlanamaz.

The Near East University Journal of the Faculty of Theology is a bi-annual peer reviewed journal. All responsibility originating from articles and other texts published in the journal belongs to the author. It is not permissible to partially or entirely reproduce any text or article published in the journal.

İÇİNDEKİLER

EDİTÖRDEN.....168

Araştırma Makaleleri

Ümit HOROZCU-Ahmet Celalettin GÜNEŞ
BAŞKASI MERKEZLİ DIŞSALLIK ÖLÇEĞİ (BMDÖ)'NİN
GELİŞTİRİLMESİ: GÜVENİRLİK VE GEÇERLİLİK
ÇALIŞMASI.....171

Volkan NURÇİN
İNGİLİZ İDARESİ'NDE KIBRIS'TA DİN GÖREVLİSİ YETİŞTİREN
BİR KURUM: İSLAM İLAHİYAT OKULU.....203

لحرش أسعد المحاسن
اللغة العربية والهوية الإسلامية.....239

Mustafa KELEBEK
İMAM SERAHSİNİN AZINLIK HAKLARI ANLAYIŞI.....257

Çeviri

Recep DURAN
RİSÂLETÜ'L-HUDÛD.....287

Kitap Tanıtımı

İdris SÖYLEMEZ
BENDEN SUAL EDERSENİZ: PROF. DR. AHMET YAŞAR OCAK İLE
SÖYLEŞİLER.....317

YAZIM KURALLARI, KISALTMALAR VE SAYFA DÜZENİNDE
UYULMASI GEREKEN KURALLAR.....327

EDİTÖRDEN

Değerli Okurlar;

Yakın Doğu Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, elinizdeki bu onuncu sayı ile beşinci yılını da tamamlamaktadır. Birbirinden değerli hocalarımızın ve gönüllü destekçilerimizin sayesinde bu günlere geldik. Her gün yeni bir akademik derginin sahaya girdiği bu alanda, artık köklü bir yapı oluşturmayı başaran dergimiz, bu sayı ile beraber, bünyesinde bulunduğu KKTC Yakın Doğu Üniversitesine ait uluslararası doi numarasına göre de sınıflandırılmaya başlamıştır. Ayrıca beşinci yıl itibariyle TR Dizin başvurusu yapılmış ve izleme sürecine girmiş bulunmaktadır. Bizlere destek veren herkese minnettarız.

Bu sayımızda birbirinden değerli altı çalışma ile huzurlarınızdayız. DergiPark ve TR Dizin sisteminin bir gereği olarak sizlere sunduğumuz tüm yazıları artık araştırma, çeviri ve kitap tanıtımı vb. şekilde sınıflandırmaktayız. Bu bağlamda bu sayımızda dört araştırma makalesi, bir çeviri ve bir de kitap tanıtımını sizlere sunuyoruz. Birinci araştırma makalemiz Ümit HOROZCU ve Ahmet Celalettin GÜNEŞ'in "*Başkası Merkezli Dışsallık Ölçeği (BMDÖ)'nin Geliştirilmesi: Güvenirlik ve Geçerlik Çalışması*" başlığını taşımaktadır. Günümüzün en dinamik bilim dallarından birisi olan Psikoloji'nin bizlere sunduğu ölçekler, pratik ve akademik açıdan oldukça kullanışlı veriler sunmaktadır. Bu makalede günümüz dünyasında bireylerin öz benlik ve kimlik algılarını ne denli başkaları üzerinden ifade etmeye çalıştıklarına dair nicel bir çalışma ortaya konmaktadır. Oldukça dikkate değer bulgu ve sonuçları ortaya koyan söz

konusu çalışmada ortaya konulan “başkası merkezli dışsallık” durumunun siz okurlarımızın da oldukça dikkatini çekeğini umuyoruz.

İkinci araştırma makalemiz Volkan NURÇİN'in “*İngiliz İdaresi'nde Kıbrıs'ta Din Görevlisi Yetiştiren Bir Kurum: İslam İlahiyat Okulu*” başlığını taşımaktadır. Kuzey Kıbrıs'taki din eğitiminin geçmişine dair oldukça önemli bir tecrübenin serencamı, dikkat çekici bir şekilde bizlere sunulmaktadır. Osmanlı'nın son döneminde İngiliz İdaresi'ne geçen Kıbrıs'ın yaşadığı siyasi gelişmeler doğrudan dini hayatın yaşanmasında ve buna bağlı olarak din eğitiminin verilmesinde önemli süreçlerin yaşanmasına neden olmuştur. Bu çalışmada da 1932 yılında Lefkoşa'da tarihi öneme sahip Büyük Medrese binasının yıkılarak yerine yapılan yeni binanın “İslam İlahiyat Okulu” olarak eğitime açılması konu edinilmektedir. Çalışmada söz konusu eğitim kurumunun açılışından 18 yıllık faaliyeti süresince mezun verdiği toplam 11 öğrenciye kadar, yaşanan tecrübeye dair birikim oldukça verimli bir şekilde sunulmaktadır.

Üçüncü makalemiz Lahrech Assad ELMAHACEN'in “*Arapça Dili ve İslâmî Kimlik*” başlığını taşımaktadır. Bir din ve bilim dili olarak Arapça'nın İslami kimlik bağlamında ele alındığı bu makalede, son zamanlarda İngilizce merkezli Batı dillerinin eğitim dili olarak ön plana çıkması üzerinden bir eleştiri ortaya konulmaktadır. Arapça'nın gerçek bir bilim dili olarak tüm alanlarda yeniden hâkim olması için yapılması gerekenler, İslami kimlik bağlamında temellendirilmeye çalışılmıştır.

Dördüncü araştırma makalemiz Mustafa KELEBEK'in “*İmam Serahsî'nin Azınlık Haklarına Bakışı*” başlığını taşımaktadır. Müellif makaleye, İslam dünyasını temsilen kullanılan Dârü'l-İslam'ın Müslüman ve gayrimüslimleri içeren bir kavram olduğuna vurgu yaparak

başlamaktadır. Günümüzde, tarihi ve yerleşik bir kullanım olan gayrimüslim kavramının yerine, azınlık kavramının kullanılmasının küçültücü ve incitici bir içeriğe sahip olduğunu ifade etmektedir. İslam hukuk literatüründe gayrimüslimleri ifade için zimmî ve müste'men kelimelerinin kullanımının daha uygun olduğuna vurgu yapmaktadır. Gayrimüslimlerin İslam toplumundaki yerini ve önemini İmam Serahsi bağlamında ele alan müellif, ortaya konulan din ve vicdan özgürlüğü yaklaşımının çok dikkate değer ve günümüze örnek olacak bir nitelikte olduğuna vurgu yapmaktadır. Bu sayımızdaki çeviri çalışması

Recep DURAN'ın yaptığı, Teftazani'nin "Risaletü'l Hudud"udur. İslam düşüncesinin klasik bir kaynağının bu tercümesiyle birlikte eseri ilgi duyan araştırmacıların dikkatine sunuyoruz. Bu sayımızın son çalışması ise İdris SÖYLEMEZ tarafından kaleme alınan "Benden Sual Ederseniz: Prof. Dr. Ahmet Yaşar Ocak ile Söyleşiler" isimli eser tanıtımıdır.

Bu vesileyle dergimize makale göndererek katkıda bulunan araştırmacılarımıza, derginin düzenli şekilde çıkmasını sağlayan yayın kurulumuza ve üniversite yönetimize şükranlarımı sunuyorum, yeni sayıda buluşmak üzere esenlikler diliyorum.

EDİTÖR

Prof. Dr. Mehmet Mahfuz SÖYLEMEZ